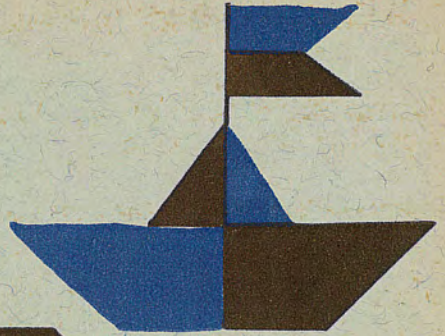

3

ŠOLA

XX
GALEB
XX

1945

1965

CA

LIST ZA MLADINO • Izhaja mesečno v Trstu • Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Grbec • Glavni urednik: Milan Jereb • Uredništvo: Opčine pri Trstu • Uprava: Trst, Strada di Fiume 432, telefon 722-376 • Tiska tiskarna »Graphis« v Trstu, ulica Sv. Frančiška 20, telefon 29-477 • Naslovno stran napravil prof. Avgust Černigoj

VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM »GALEBA« TER VSEM NJEGOVIH SODLAVCEM ŽELITA VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN MNOGO SREČE V LETU 1966

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Vsebina:

Karel Širok: Marija dete je rodila, Ta noč je sveta noč	49
Angelo Cerkevnik: Resnici glave ne odrobiš, ker resnica ne umira	50
Karel Širok: Sveti trije kralji	53
Zdenka Jerman: Kdo je najmočnejši	54
Fran Roš: Vid Nikdarsit	56
Danilo Gorinšek: Zimska	58
Za pridne roke — Možicelj storžek	59
Miro P.: Cesta Sonca	60
Ali že veš da	61
Meta Rainer: Godbeniki	62
Samoglasniki	63
Fran Roš: Vesela pošta	64
Manica: Božična legenda	65
Novoletno voščilo	65
Lažnivec (Armenska pravljica)	66
Karel Širok: Polžek gre prezimovat	67
Neža Maurer: Sneženi mož	67
Jože Jesih: Pravljica	68
Alojz Gradnik: Uganka	68
Ludovika Kalan: Snežinke pojo	69
Vojan Arhar: Miši	69
Pes in petelin	70
Marička Znidaršič: Mala Vesna	70
Dopisi naših šolarjev	71

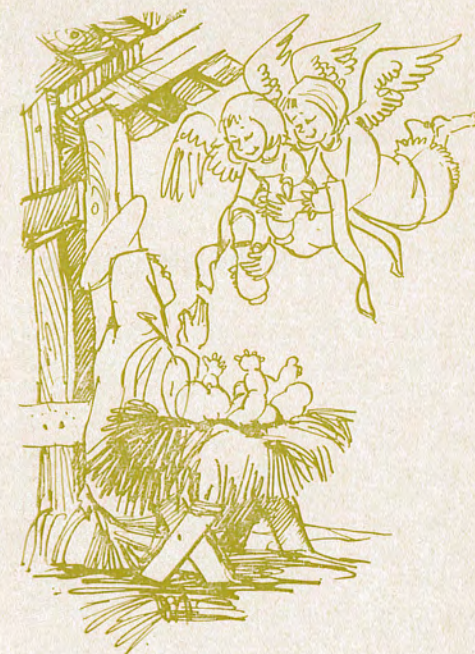
Dve božični

Marija dete je rodila

Ob jaslicah o polnoči
Marija dete je rodila.
Se potožila je Marija:
Še vode ni, da dete bi umila,
povojcev ni, da bi ga v nje povila.

Še dobro ni izgovorila,
že z neba priletela sta
golobca dva, dva angela;
prinesla sta dve kanglici vode,
povojca dva, plenici dve.

In dete v hlevcu sta umila,
narahlo, mehko ga povila
v plenici dve, v povojca dva,
dva bela božja sla,
golobca dva, dva angela.

Ta noč je sveta noč

Ta noč je polna čuda,
ta noč je sveta noč,
hudoba izgubila
je danes svojo moč.

Na nebu nova zvezda,
poglejte, plameni,
prelepo dete v jaslih
na slamici leži.

Zatone svetla zvezda,
še danes pojde v kraj,
a luč prižgana v hlevcu,
ostane vekomaj.

4. BISERKA V MRAMORNEM STOLPU

Biserka je, vkovana v mrzle verige, preždelala v mramornem stolpu dolgega pol leta. Kljub trpljenju in žalosti, ki ji je glodala srce, se ni uklonila ne prigovarjanju ne ukazom ne grožnjam Črnega vrana. Dan za dnevom je prepevala svojo pesem. Pesem je polnila ves dvorec, vso okolico, vso deželo. Pesem je, kakor silna povodenj, zajela deželo od meje do meje. Volkun je besnel, se grizel, pa vse zaman! Biserka je bila trdna kakor mramorni stolp, kakor okovi, ki so jo vklepali.

Biserka ni bila sama. Obiskovali so jo gozdni ptički, iz gozda je prihajal na obisk celo veliki orel, najpogosteje pa je posedala na visokem oknu šoja Čebļjavka, ki je nekoga dne zapela novo pesem, pesem, ki jo je kmalu posnela tudi Biserka:

»Kaj, stoglavi zmaj, si storil Biserki nesrečni?
Si zaprl jo v stolp visoki, mramorne med stene gladke, si ji vklenil v verige mrzle noge nežne, vzela si kruh vsakdanji ji, ji vzela požirek vode sladke!
Kaj, stoglavi zmaj, si storil Biserki nesrečni?
Saj je v grobu mramornatem živa zakopana,

saj od lakote in žeje dan in noč umira,
saj se kakor miška drobna zviija v krempljih Vrana!
Oj, stoglavi zmaj, zaman, zaman se trudiš,
saj resnici glave ne odrobiš, ker resnica ne umira!
Oj, stoglavi zmaj, resnice ne vkleniš v okove,
ne zapreš nikdar je, ker resnica stolpe mramorne podira, stolpe mramorne podira!»

Črni vran je prihrumel v mramorni stolp in zarezal nad njo:

»Spet sramotiš presvetlega kneza! Zdaj vsaj vemo, kdo pesni in sklada sramotilne pesmi! Ti, nikdo drug! Čarovnica si!»

Biserka ga je zavrnila, da se moti, in mu je svetovala, naj pogleda na okno. Črni vran je pogledal navzgor in uzrl šoja, ki se ji je lepo pisano perje srebrnkasto lesketalo v sončnih žarkih. Šoja se je najprej zasmejala, potem pa zapela:

»Kaj, stoglavi zmaj, si storil Biserki nesrečni...«

»Nad to žival pošljem najboljšega lokostrelca! Upihnil jo bo kakor veter slabotno leščerbo!« je zagrozil Črni vran.

»Ne boš je upihnil! Čebļjavka je neranljiva! Kaj bi bilo, če ne bi bilo nje, če me ne bi obiskovala in tolažila, mi napovedovala, da prihaja dan svobode! Umrta bi od žalosti, lakote in žeje!« je dejala Biserka.

Črni vran ji je očital, da laže, ker v pesmi razglašala, da gladije in od žeje umira. Saj dobi vendar trikrat dnevno na mizo okusno pečenko, trikrat kozarec lesketajočega se, sladkega izbranega vina!

Biserka ga je zavrnila:

»Črni vran, vzemi si mojo pečenko, privošči si moje vino, meni pa daj v zameno kos črnega kruha in kozarec sladke hladne vode!«

Črni vran se ji je posmehoval, češ da knez ne baše svojih gostov s kruhom, ne z belim, s črnim pa še celo ne, da jih ne napaja z vodo! Saj niso voli! Ali ga ne bi obrekovala, če bi delal kaj takega?

Biserka je pretresljivo zaihtela: »Kruha, kruha! Vode, vode!«

Črni vran ji je sporočil, da jo knez kliče, in ji velel, da naj gre z njim h knezu. Biserka se je otožno nasmejnila.

»Bržkone je pozabil, da me je dal vkleniti v okove. Bržkone se ne zaveda, da ne bi mogla priti k njemu, pa čeprav ne bi bila priklenjena k zidu, ker sem pač preslabotna. Naj pride knez k meni, če hoče govoriti z menoj! Rada bi šla, pa ne morem.«

Črni vran je uvidel, da Biserka res ne more stopiti iz stolpa in je pohitel h knezu.

Biserka se je čudila. Kaj hoče knez? Morebiti se po vsej deželi razlega tudi druga pesem? Od daleč daleč je zaslišala odmev vse objemajoče pesmi:

»Kaj, stoglavi zmaj, si storil Biserki nesrečni?«

Res je, je pomislila, po vsej deželi gre glas o moji nesreči in o krutem vladarju. Zaslišala je stopinje. Vedela je: on prihaja, knez Volkun. Streslo jo je. Volkun prinaša nesrečo! jo je prešinila groza.

Zarožljaj je ključ. V klet je stopil knez.

»Knez se je ponižal! Slon je prišel k mravlji. Sem mar res stoglavi zmaj?« jo je pozdravil. »Ali te je tudi te pesmi naučila šoja?«

Biserka je pritrdila in ga opozorila na šoja, ki je stala na visokem oknu, se smejala in zapela:

»Kaj, stoglavi zmaj, si storil Biserki nesrečni?«

Volkun je vzrojil in ukazal šoji, naj umolkne, a šoja je pela, pela...

»Ne moreš je zapreti, ne moreš je gostiti s pečenko in vinom, ne moreš ji vkovati nog v verige!« se mu je posmehovala Biserka.

Volkun jo je mračno pogledal in zahteval, naj mu obljubi, da ne bo več hujskala ljudstva zoper njega, da ne bo več pela sramotilne pesmi.

Biserka je odkimala:

»Kako naj hujskam ljudstvo, ko sem tu priklenjena? Ali ne slišiš, da je pesem zajela vso Gorjansko kakor huda povodenj? Ali ne vidiš, da v naši deželi ni več zlata? Ali res ne veš, da ljudje dneve in dneve, v poletni vročini, v ubijalskem zimskem mrazu iščejo po gorah zlato in da najdejo le tu in tam kakšno zrnce zlata, premnogi pa svojo smrt? Kje naj naberejo ljudje toliko zlata, da ti bodo ob roku odrajtali davek, količino zlata, ki naj bi bila tako težka, kakor je težko tvoje ogromno telo?«

Volkun ji je odgovoril, da ljudje lenuharijo, poležkujejo in pohajkujejo. Poberejo le zlato, ki jih dregne v nos — je menil — morali bi iskati zlato v gorah, ne po gorah, morali bi se kakor krt zariti globoko v zemljo!

»Ljudje nočejo videti, da gradim gradove, da oborožujem, oblačim in

preživljam silno vojsko, vse za obrambo pred sovragom!« se je poba-hal.

Nepričakovano mu je ostro segla v besedo Čebļjavka:

»Ne gradovi, ne silna vojska, lju-bezen ljudstva do domovine je naj-močnejša obramba zoper slehernega sovraga!«

»Res je, Čebļjavka!« ji je pritegni-la Biserka.

Volkun je, močno nakurjen, Bi-serki zagrozil:

»Nepoboljšljiva si, Biserka! Zato te jaz, knez Volkun, obsojam na smrt! Jutri zarana boš morala umreti! Pred svojim dvorcem ti bom dal odrobiti trmasto glavo!«

Čebļjavka je pri priči posnela nje-gove besede, posnemala je celó nje-gov glas:

»Nepoboljšljiva si, Biserka! Zato te jaz, knez Volkun, obsojam na smrt! Jutri zarana boš morala umreti! Pred svojim dvorcem ti bom dal odrobiti trmasto glavo! Ha-ha-ha...«

Odletela je in venomer ponavljala Volkunovo obsodbo.

Biserka je zaihtela in s predirlji-vo žalostnim glasom zaprosila kne-za, naj se usmili njene mladosti, naj se usmili njene matere in njenega očeta!

Čebļjavka je znova priletela na okno in spet ponovila:

»Biserka, zato te jaz, knez Volkun, obsojam na smrt!«

Volkun ji je razdraženo zagrozil:

»Vse šoje bom dal pobiti!«
Čebļjavka se mu je izzivalno po-smehovala: »Ho-ho-ho... Vse šoje bom dal pobiti, ho-ho-ho...«

KAREL SIROK

Ilustr.: KLAVDIJ PALČIČ

SVETI TRIJE KRALJI

MI SVETI KRALJI SMO TRIJE
IZ JUTRNE DEŽELE,
ČEZ GORE, PUŠČE IN VODE
SO NESLE NAS KAMELE.

VELIKA ZVEZDA VRH NEBA
VSO POT NAS JE VODILA,
ČIM HUJŠA TEMA JE BILA,
TEM LEPŠE JE SVETILA.

IN KAR PRINESLI SMO ZLATA
IN MIRE IN KADILA,
PREJELA NAŠA JE GOSPA,
KI DETE JE RODILA.

ISKALI SMO GA, PA ZAMAN,
MED KNEZI, BOGATINI,
NAŠ JEZUS JE ZAGLEDAL DAN
NA SLAMI PRI ŽIVINI.

Volkun je, medtem ko je odhajal, dejal:

»Kar knez reče, ne oporeče! Gla-vo ti trmasto odrobim!«

Biserka je pretresujoče hlipala in mu v joku zagotavljala, da ga njena smrt ne bo rešila, da ga niti stokrat prekleto zlato ne bo rešilo.

»Rekel sem!« je pribil knez in zaprl za seboj vrata stolpne kleti.

Čebļjavka je letala okrog gradu in, oponašajoč Volkunov glas, vpila:

»Nepoboljšljiva si, Biserka...«

(Dalje)

Kdo je najmočnejši

(JAPONSKA PRAVLJICA)

Nekoč je šel na sprehod bogat in nevoščljiv samuraj*. Opoldne pa je sonce tako močno pripekalo, da ga niti svileni sončnik ni mogel zaščiti pred vročimi sončnimi žarki.

Samuraj se je hladil s pahljačo, se ozrl v nebo in globoko vzdihnil:

»Človek je najšibkejše bitje na svetu. Vsi mu lahko prizadenejo bol — veter, mraz, sonce... Rad bi bil sonce. Nihče na svetu ni močnejši od njega!«

* Samuraj = japonski plemič.

Komaj je to rekel, že se je spremenil v sonce.

Človek — sonce je pogledal na zemljo in prevzetno dejal:

»Nihče na svetu ni močnejši od mene! Vse, kar so ljudje vzgojili na poljih, lahko v trenutku uničim s svojimi žgočimi žarki!«

»Zaman si domišljate, da ste najmočnejši!« je vzkliknil velikanski črni oblak, ki je plul mimo. »Zaman!«

Na široko se je razprostrl pod soncem in zasenčil zemljo.

Naj se je sonce še tako trudilo, njegovi žarki niso mogli predreti velikanskega črnega oblaka.

Sonce je postalo žalostno: »Torej je oblak močnejši od mene! O, kako rad bi bil oblak!«

Komaj je sonce to pomislilo, že se je spremenilo vanj.

Oblak se je razveselil: »Nihče na svetu ni močnejši od mene! Ta trenutek bom zakril sonce in poplaval vso zemljo!«

Oblak je zakril sonce in usul na zemljo naliv.

Z gora so se zagnali divji hudourniki, reke so prestopile bregove, drle na polja in v hiše.

Oblak pa je vse to gledal in se veselil:

»Nihče na svetu ni močnejši od mene! Nihče!«

Tedaj je priletel k oblaku silen veter in ga odnesel v ocean.

»Torej je veter močnejši od mene!« je zakričal oblak. »Kako rad bi bil veter!«

Komaj je to rekel, že se je spremenil vanj. Z gromkim glasom je tulil, razganjal lahne oblačke po nebu, potem je odvršal k morju in vzdignil prav do neba visoke vodne stebre.

»Močnejši sem od sonca, močnejši od oblaka, močnejši od morja — najmočnejši sem na svetu!« je vriskal veter. »Zdajle bom poletel v mesta in razrušil vse, kar so naredili ubogi, ničevi ljudje.«

Veter je odvihral z morja. Na bregu je zagledal granitno skalo in zabučal:

»Nihče na svetu ni močnejši od mene! Zdajle te zmeljem v prah!«

Zaletel se je v skalo, a ta se ni zganila.

»Močnejši sem od sonca, močnejši od oblaka, močnejši od morja! Tudi tebe bom porušil!« je zlobno zatulil veter in se znova zagnal v skalo.

A skala se ni zganila. Ponosna, visoka in mogočna je stala na morskem bregu.

Tedaj je veter razumel, da ne bo mogel premagati granitne skale.

»Torej je skala močnejša od mene!« je zagodel veter. »O, da bi bil skala!«

Komaj je pomislil, že se je spremenil v obrežno, granitno skalo.

Velikanski morski val jo je udaril v prsi, a ona tega niti čutila ni. Razkačeni veter se je srdito zagnjal v njen vrh, a skala tega niti opazila ni. Sonce je uprlo vanjo svoje žgoče žarke, a skala je stala trdno, ponosno in mogočno ter radostno prepevala:

»Končno sem le jaz najmočnejša na svetu! Nihče mi ne more do živega — niti sonce, niti morje, niti veter!«

V tem trenutku pa je začutila

skala silen udarec. Prvi, drugi, tretji... Pri vsakem udarcu se je z njenega vznožja odlomil velik kamen.

»Kdo se me je drznil dotakniti?« je zavpila skala in pogledala navzdol. A tam ni videla nikogar, ker je bil njen vrh zavrt v goste oblake.

Nevidno bitje pa je nadaljevalo svoje delo.

»Torej je na svetu nekdo, ki je močnejši od sonca, morja, vetra, oblaka, močnejši celo od mene — skale! Kdo neki je ta junaški velikan?«

Tedaj je veter razgnal oblake, ki so zastirali skali pogled, in zagledala je čisto navadnega človeka. To je bil kamnosek. Udarjal je s kladivom — in s skale so leteli veliki kosi granita.

»Ali je mogoče?« je vzkliknila začudena skala. »Nisem se stresla, ko je udaril obme morski val, nisem se zamajala, ko se je zaletel vame divji veter, nisem se ustrašila vročih sončnih žarkov, zdaj pa tolče po meni beden človeček, pa si ne morem pomagati! Ali je res ta kamnosek močnejši od mene?«

Kamnosek je slišal njen vzklik in dejal:

»Seveda sem močnejši od tebe, zato ker znam delati. Vedi, da ni nihče na svetu močnejši od človeka, ki zna delati!«

Ko je to rekel, je kamnosek spet poprijel za delo. Po vsakem udarcu s kladivom je bila skala vse manjša in manjša.

Človek na morskem bregu je delal mnogo dni. Kmalu je ostal od velikanske skale, ki je mislila, da je najmočnejša na svetu, samo majhen obrežni kamen. Pa tudi tega so ob prvem morskem viharju valovi odnesli s seboj v morje in majhne rakovice so si ustvarile pod njim prelep dom.

Ilustr.: LEON KOPORC

Živel je fant z imenom Vid. Bil je zelo len in vedno lačen. Zato so mu ljudje rekli Vid Nikdarsit. Vsako delo in učenje mu je že od daleč smrdelo. Rad pa je ležal, spal in jedel. Sam je pojedel toliko kot pet njegovih bratov in sester skupaj.

Kadar se je preveč najedel, ga je pričel boleti želodec. Legel je v posteljo in stokal. Mati mu je skuhalo sladkega čaja in segrela ploščat kamen, ki mu ga je položila na trebuh. Sinku je kmalu odleglo in že je spet zaklical:

»O, kako sem lačen! Dajte mi jesti!«

Tega svojega sina so starši težko preživljali. Zato so sklenili, ko je dorastel, da ga pošljejo k mojstru Igličniku, da bi se pri njem izučil krojaštva.

Vid je jokal, ko se je poslavljaj od doma. Tudi njegova dobra mati se je solzila, ko mu je čez ramo obesila torbo, polno kruha, mesa, sira in sadja. Pa še to mu je naročila:

»Če te bo kdaj spet v želodcu tiščalo, naprosi prijazne ljudi, da ti skuhamo čaja. Pa še tale ploščati kamen, ki ti je vsakokrat koristil, naj ti segrejejo in polože na trebušček. In če ti bodo ljudje kaj rekli, jih mirno poslušaj in jim odvrni: — Tako je prav, pa še kako! — Ali si boš vse to lahko zapomnil?«

Vid Nikdarsit je žalosten priki-mal in je še kamen vtaknil v torbo. Potem se je s popotno palico v ro-

ki odpravil po cesti. Namesto dve uri je hodil pet ur, ker je vmes počival in jedel.

Mojster Igličnik se ga je razveselil in je dejal:

»Zelo močan in zdrav si videti, fant. Lahko boš nekoč imeniten krojač, če me boš ubogal. Moral boš pridno delati.«

»Tako je prav, pa še kako!« je odgovoril Vid.

Toda že drugi dan je mojster zma-jeval z glavo:

»Že vidim, da s teboj ne bo nič. Saj potrebuješ četrto ure, da nit vde-neš v iglo! Takšnega počasneža še sploh nisem videl, pa tudi ne takš-nega požrešneža, ki bi hotel kar na-prej jesti, a nič delati. Najbolje bo, da si poiščeš kak drug poklic...«

»Tako je prav, pa še kako!« je pritrdil fant. Še isti dan se je name-nil dalje po poti. Bo že kje našel do-bre ljudi, ki bodo poskrbeli zanj, je menil. Kmalu pa je začutil utruje-nost in lakoto. Legel je v travo ob cesti in odprl torbo. Le še malo do-mačih dobrot je bilo v njej poleg ploščatega kamna. Jedel je, a kar nenadoma so se mu same zaprle oči in je zaspal.

Prebudil se je, ko je moč sonca že pojemala. Spomnil se je, da bi

bil zdaj že čas, da si poišče preno-čišče. Pospešil je korake in je do-spel v prijazno vas pod zelenimi hribi.

Iz velike hiše je stopila majhna ženska. Voščil ji je dober večer in jo vprašal, če bi mogel tu prenočiti.

»Ne!« ga je zavrnila. »Moj mož je župan in tujcev ne mara.«

»Tako je prav, pa še kako!« je od-govoril in vstopil.

»Zate pri nas ni prostora, zato pojdi kar hitro odtod!« je velela.

»Tako je prav, pa še kako!« je ponovil in mirno sedel k mizi.

»Ali si gluhi ali pa nisi pri pameti? Moj mož je župan in ti že posveti, ko se vrne!«

»Tako je prav, pa še kako!«

In ženska ga je pustila sedeti pri mizi, kaj je pač drugega mogla storiti!

Kmalu se je župan, njen mož, vr-nil.

»Kdo pa sedi tamle?« je vprašal.

»Ne poznam ga,« je odvrnila. »Nič ne sliši ali pa je norec. Povedala sem mu, da pri nas ne more preno-čevati, a se za moje besede še zme-nil ni. Ti se pomeni z njim, saj si župan!«

»Po večerji opravim z njim,« je dejal in sedel k mizi. Nanjo je že-na postavila skledo, polno juhe in mesa.

»Tako je prav, pa še kako!« je hitro rekel fant in pograbil žlico, ki je bila namenjena županu. Potegnil je k sebi tudi skledo ter pričel krep-ko zajemati iz nje in si nositi v usta. Možu in ženi je kar sapa za-stala, ko sta gledala čudnega požeruha. Prav kmalu je sam izpraznil vso skledo in je zraven pojedel še debel kos kruha.

»Najedel si se in lahko spet greš,« je zdaj izpregovoril župan.

»Saj nisem še sit! Še kakšnih do-bro zabeljenih žgancev si želim in tudi klobasa bi mi teknila.«

»Tako?« se je čudil mož, ko je nevoljen moral zdaj jesti kruh s ki-slim mlekom. Medtem mu je žena postlala posteljo, da bi legel.

»Tako je prav, pa še kako!« je za-klical Vid Nikdarsit, hitro odvr-gel obleko in skočil v posteljo. Oba sta strmela nad njegovim početjem, on pa je že pričel smrčati. Kaj naj bi zdaj storila? Čeprav sta se jezila nad prismojencem, ga vendar nista hotela s silo pregnati. Bala sta se, da bi jima v maščevanje zažgal še kozolec ali celo hišo. Župan se je skobacal v drugo posteljo, njegova žena pa si je postlala na tleh.

Sredi noči se je fant prebudil in je začutil hudo ščipanje v želodcu. Tiho je vstal, vzal iz torbe ploščati kamen in ga potisnil v peč pod že-rjavico, ki je še žarela. Hotel si je kamen segreti, preden ga položi na trebuh. Potem je legel nazaj in je spet zaspal.

Zgodaj zjutraj je prišla v hišo dekla, da bi zakurila za zajtrk. Z ogrebačem je nekoliko razkopala že-rjavico v peči pa naložila oblanic in drv. Toda ni in ni hotelo goreti, le kadilo se je bolj in bolj.

Dim je poččegetal v nos tudi žu-panovo ženo in se je predramila.

»Kaj ne znaš več zakuriti?« je na-hrulila deklo. Sama je vstala in z ogrebačem dregala v peč in pihala vanjo. Toda ognja ni mogla razvne-ti. In se je jezila:

»Sam vrag nam hoče nagajati, pa se nam je usedel na dimnik, da si ne moremo skuhati zajtrka!«

Prebudil se je še župan in tudi pričel pihati v peč, a nič ni pomagalo. Vse bolj se je kadilo in tako zelo je dušilo, da so pričeli vsi kašljati.

Župan je z ogrebačem še kar naprej šaril po peči in mrmral: »Hokus, pokus, fibile, dokus...« in še druge čudne, nerazumljive besede. A ves njegov trud je bil zaman.

»Vrag ima preveliko moč,« je končno dejal in odložil ogrebač. »Prav nič si ne moremo pomagati. Bomo pač morali potrpeti.«

Vid Nikdarsit je ves ta čas tiho

ležal v postelji in poslušal, dokler se mu ni končno posvetilo v glavi. Zlezal je s postelje, vzel ogrebač in pod pepelom z žerjavico poiskal ploščati kamen, ki ga je bil ponoči tja položil. Potisnil je kamen daleč nazaj, tako da se je zraku odprla pot.

In glej! Ogenj je zdaj veselo zaprasketal in nehalo se je kaditi.

»Tako je prav, pa še kako!« je zaklical fant.

»Ti, samo ti si mi pregnal vruga z dimnika in premagal njegovo čarovnijo!« S temi besedami ga je objel župan in vsi so se mu zahvaljevali. »Kakšna sreča, da si bil ravno v tem času pri nas in si nam lahko pomagal!«

DANILO GORINSEK

Ilustr.: ŠTEFAN POTOČNIK

ZIMSKA

Z nebá kot drobni, beli ptiči,
naletajo snega kosmiči,
debelo zimsko odejo stkó,
z njo brž pokrijejo zemljó.

Zmrzné se v hišo zdaj zavleče,
ves v topel kožuh se obleče
in vanj odet se žuri leč
v kuhinjo za gorko peč...

Kar nas pa mladih je in zdravih,
kar nas pa je junakov pravih,
se grejemo sred snežnih trat
vse dokler ne vzcveti pomlad!

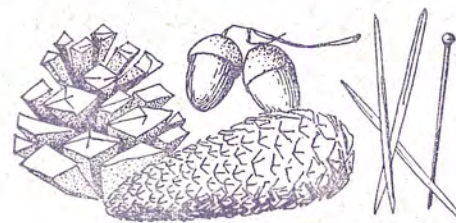
za pridne roke ■ za pridne roke ■ za

MOŽICELJ STORŽEK

Bližajo se božični prazniki. Treba bo okrasiti drevesce, pa tudi razna darila bo treba še polepšati z ovitkom in okraski.

Majhni možicelji iz gozdnih plodov bodo za to stvar prav primerni. Debelejši želodi, javorova semena, smrekovi in borovi storži in mah bomo lahko uporabili pri našem delu. Tudi zobotrebcji in nekaj bucik, pa mizarški klej ali dobro lepilo, ki ga dobimo v trgovini že za mal denar, bodo pri sestavljanju plodov in oblikovanju možicelja potrebni.

Borov storž postavimo s širšim delom na podlago. Vrhnji del mu nekoliko odpremo, da vanj lahko vložimo želod. V vrh želoda prevrtamo luknjico in vanjo vlepimo zobotrebek, ki ga z želodom vred za-

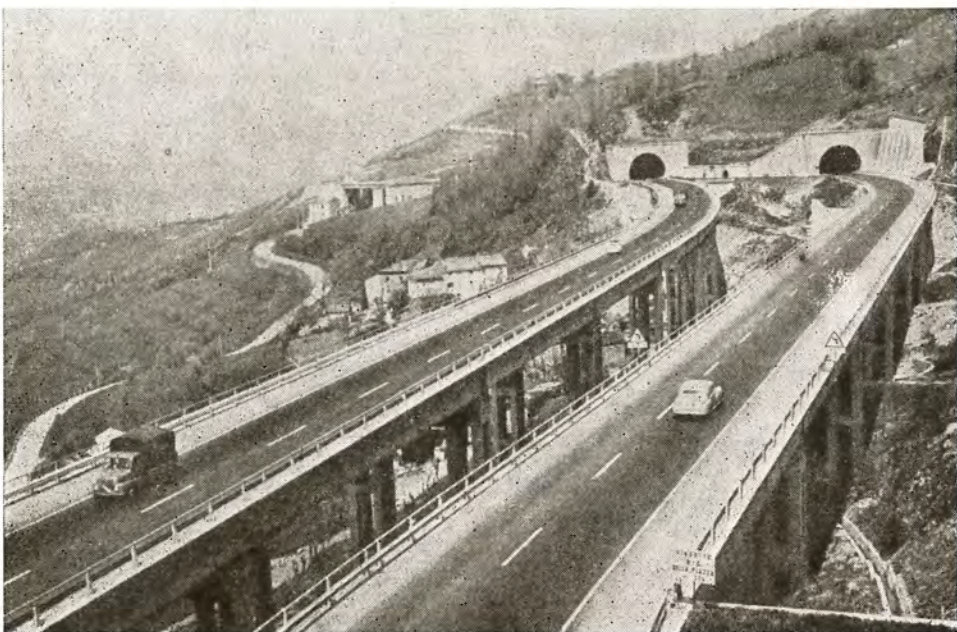

pičimo v storžek. Glavo s trupom možicelja že imamo. Iz želodovih kopic napravimo še obuvali. Z zobotrebcji in lepilom jih pričvrstimo na spodnji konec storžka. Nekje poiščemo še debelejši pecelj ali vejico in jo zatakemo na bočno stran storžka. Ta predstavlja roko, s katero nam možicelj maha v pozdrav, ker smo ga tako hitro naredili.

Čepico, pa tudi obraz mu lahko obarvamo s tempera ali oljnatimi barvami. Za okras drevesca, privedemo samo vrstico na pecelj čepice, ali pa bo možicelj krasil darilo, povezan z zlatim trakom!

CESTA SONCA

Miro P.

Skoro po vseh državah Evrope in ostalih kontinentov se je po drugi svetovni vojni silno razvila avtomobilska industrija in z njo v zvezi seveda tudi avtomobilski promet. Za tak promet pa stare avtomobilske, sicer asfaltirane ceste, niso več zadostovale in graditi je bilo treba nove, modernejša, skratka take, po katerih naj bi se od leta do leta naraščajoči promet nemoteno razvijal. Med države, ki so po drugi svetovni vojni zgradile moderno cestno omrežje, prištevamo tudi Italijo. Najbolj znana in najdaljša avtomobilska cesta v Italiji je cesta Sonca ali kot

jo splošno imenujejo Strada del Sole.

Cesta Sonca — Strada del Sole, ki se začne v Lombardski ravnini, med riževimi polji in topolovimi nasadi, gre iz Milana do Neaplja in povezuje pet važnih italijanskih mest: Milan, Bologna, Firenze, Rim in Neapelj.

Cesta, ki je dolga 755 km in ima dve, 24 m široki, enosmerni stezi, je najkrajša zveza med severno in južno Italijo. Iz Milana do osrčja juga prispe potnik s srednje dobrim avtom v devetih urah. Od vsepovsod

prihajajo radovedneži, ki občudujejo to veledelo moderne tehnike. Z občudovanjem zro na številne mostove - viadukte, ki se drzno vzpenjajo nad prepadi. Skozi neštete, a daljše in krajše, zračne in lepo razsvetljene predore, s katerimi so gradbeni inženirji skrajšali pot, drve noč in dan, proti jugu in proti severu razna motorna vozila. Avtomobilista vožnja po taki cesti ne utruja, čeprav vozi po njej tudi ves dan, kajti inženirji so pazili tudi na to, da cesta nima prehudih ovinkov in strmih vzponov.

Promet, ki je iz dneva v dan večji, zahteva seveda tudi moderne cestne naprave. Zato so ob cesti signalne luči, smerniki, radarji, brzinomeri, telefoni in še druge naprave. Številni cestarji in prometni stražniki pazijo, da se promet vrši čimbolj varno. Uradniki, inženirji in razni tehniki stalno nadzorujejo vso cesto in promet na njej. V bližini Firenc je sedež tehničnega ravnateljstva, od koder imajo z najmodernejšimi električnimi napravami pregled čez vso cesto, od skrajnega severa do skrajnega juga. V slučaju nezgode ponesrečenci lahko telefonsko pokličejo

pomoč, ki je že po nekaj minutah na kraju nesreče.

Gradnja ceste, ki je v Italiji največje delo po drugi svetovni vojni, je stala 272 milijard lir. Od te ogromne vsote so 40% dobili delavci, tehniki, inženirji ter druge osebe, 60% pa je bilo uporabljenih za nabavo gradbenega materiala. 10.000 delavcev in 700 inženirjev je gradilo cesto celih osem let. Razlastili so 4700 ha zemljišč, ki so pripadala 9000 lastnikom. Vse delo je izvršilo 141 raznih podjetij. Za dovoz delavcev in materiala so zgradili 140 pomožnih cest. Za čiščenje snega so imeli na razpolago 24 snežnih plugov, ki so skrbeli, da je bila gradbena trasa čista in da se je delo lahko vršilo tudi v zimskem času. Taka orjaška dela seveda terjajo tudi človeške žrtve. V osmih letih je izgubilo življenje 73 delavcev.

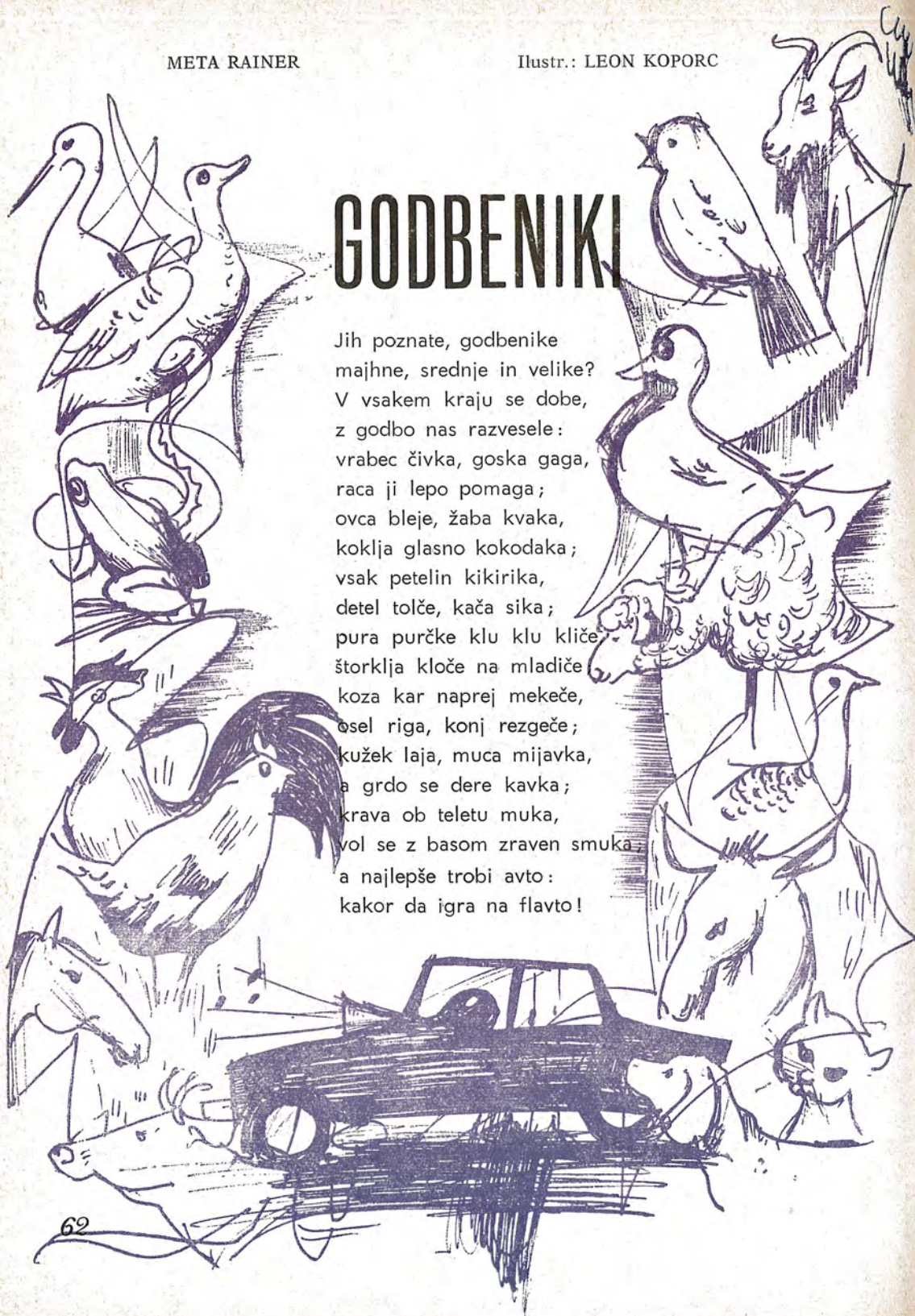
Danes je cesta Sonca v Italiji najvažnejša prometna žila, saj vozi po njej dnevno do 60.000 motornih vozil. Graditelji ceste so pravilno predvidevali njeno važnost, kajti ob pričetku gradnje je bilo v Italiji en milijon motornih vozil, danes pa jih je že 4 in pol milijona.

Ali že veš, da...

- je človek prodril v zemeljsko skorjo le 7.000 m globoko, to je 1/1000 zemeljskega premera.
- kačji jezik ni sedež okusa, pač pa sedež tipa in voha. Z jezikom kače ovažajo in otipajo predmete.
- je dežnik prišel v Evropo v XV. stoletju. Prinesli so ga trgovci z Vzhoda v Španijo.
- imajo ptički, ki se izležejo iz jajčec, na nežno mehkem kljunčku trd rožiček, s katerim starejo trdo jajčno lupino. Rožiček takoj po rojstvu odpade.
- se s cunjico obrisano jabolko sveti kakor bi bilo odeto z voščeno plastjo. In v resnici ima lupina tanko voščeno plast, ki zabranjuje izhlapevanje.

GODBENIKI

Jih poznate, godbenike
 majhne, srednje in velike?
 V vsakem kraju se dobe,
 z godbo nas razvesele:
 vrabec čivka, goska gaga,
 raca ji lepo pomaga;
 ovca bleje, žaba kvaka,
 koklja glasno kokodaka;
 vsak petelin kikirika,
 detel tolče, kača sika;
 pura purčke klu klu kliče,
 štoklja kloče na mladiče,
 koza kar naprej mekeče,
 osel riga, konj rezgeče;
 kužek laja, muca mijavka,
 a grdo se dere kavka;
 krava ob teletu muka,
 vol se z basom zraven smuka,
 a najlepše trobi avto:
 kakor da igra na flavto!

A je sleme naše hiše

E so vile rogovile

I so igle strica ježa

O rdeča je klobasa

U je vreča gospodarja

A, E, I, O, U -

vsi samoglasniki so tu.

A, a, a, - hišo ta ima.

E, e, e - z vilami on gre.

I, i, i - ježa se boji.

O, o, o - klobasa dobra bo.

U, u, u - drži vrečo mu.

VESELA POŠTA OTROCI IGRAJO, BRANKO JE PISMONOŠA

B r a n k o:

Prijatelji, prijateljice,
prav dobro jutro vam želim,
prinašam sveže vam novice,
iz polne torbe jih delim.

Od hiše k hiši pridno hodim,
poleti znoj mi lije z lic,
skoz mraz in sneg pozimi brodim,
tako zahteva moj poklic.

Vesti od vsepovsod vam nosim,
najraje, če so vam v radost,
a ne zamerite mi, prosim,
če v njih je tudi kdaj bridkost!

J e l k a:

Zares je tvoja torba polna
in služba tvoja lahka ni.
Je moja teta še kaj bolna?
Naj pismo reši me skrbi!

M a r k o:

Mordà pa meni striček piše,
ki je pomorski kapitan.
Pozabil me gotovo ni še,
ko z ladjo orje morsko plan.

N a d a:

Saj veste, naša draga mati
k trgatvi na Kontovel je šla
in obljubila nam poslati
je sladkih grozdov koška dva.

S t a n k o:

Jaz pa bi rad bral časopise,
da vem, kako se svet vrti,
v deželi naši kaj godi se,
na Luno kdaj bomo prišli.

V e r a:

Kaj moj preljubi dedek dela,
kdaj z babico obiše nas?
Oba sta stara, osivela,
močno imam ju rada jaz.

B r a n k o:

Kako ste vendar radovedni!
A jaz sem dobrega srca,
najboljših le novic ste vredni
in moja torba jih ima!

Kar ste želeli, to dobite,
zato lepo nasmejte se,
tu pisma, časopis vzemite
in grozdja še najejte se!

A zdaj, otroci, se poslavljam,
ker torba mi še prazna ni,
in vas prijazno vse pozdravljam,
še marsikam se mi mudi.

O t r o c i:

Preljubi pismonoša, hvala,
izpolnil si nam vse želje
in kamor te bo pot peljala,
veseli bodo te ljudje!

Božična legenda

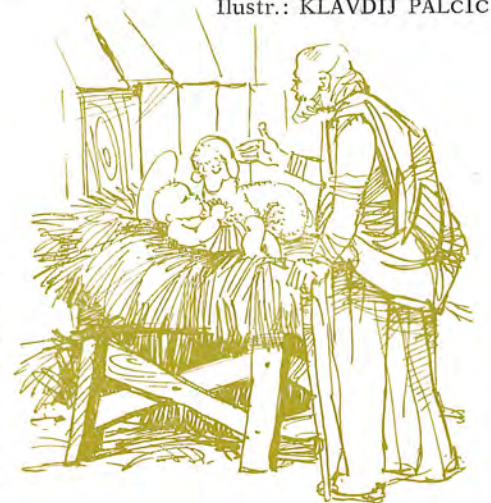
V času, ko sta sveta popotnika Marija in Jožef vsa trudna prispela v Betlehem, je vladal na zemlji hud mraz. Izpod svinčeno sivega neba so naletavali beli kosmiči. Strupena burja je brila okrog oglov.

Popotnika sta tu in tam vprašala za prenočišče. Vsaj za eno noč. A trkala sta povsod zaman. Vsa otožna in zaskrbljena sta se slednjič zatekla v neki hlev. Poleg živine je bilo še nekaj praznega prostora in tam je Jožef iz mehkega mahu in slame napravil ležišče za Marijo in zase.

V tisti noči pa se je izpolnilo staro prerokovanje. V siromašnem hlevcu se je rodil težko pričakovani in že dolgo obljubljeni Mesija.

Srečni njegov varuh in rednik Jožef je poiskal prazne jaslje in jih napolnil z mahom in slamo. Nato je v jaslje položil novorojenčka - Odrešenika sveta.

Čeprav je živina s svojo sapo ogrevala borni hlevček, vendar je bilo še vse premrzlo za malega nebo-gljenčka. Ker pa Jožef in Marija nista premogla tople odejice, je Jožef

Ilustr.: KLAVDIJ PALČIČ

dvignil v kotu ležeče mlado jagnje in ga položil v jaslje k Jezuščku.

Snežno bela, gosta volna krotke živalce je dajala detetu toliko toplote, da mu zimski mraz ni mogel škodovati.

Marija je to opazila in se vsa hvaležna ozrla v belo jagnje.

Jezus je lepo rasel in bil v veliko radost svojim staršem. Pozneje je postal učenik in slednjič nas je odrešil s svojo smrtjo na križu. Jagnje, ki ga je ob rojstvu grelo v bornih jaslicah pa je nagradil s tem, da je postalo njegova prispodoba. Tako na primer vidimo kipe in slike jagnjeta na oltarjih, cerkvenih zastavah in drugod.

*Naj vama bo, kar je mogoče, veselo.
Kot sam praznik novoletni
naj bi vama bili vsi dnevi prijetni,
naj bi vama sreče dali obilo.*

*Naj bi vsi v hiši zdravi ostali
in se prisrčno radi imeli.
Naj bi ob letu se radostno zbrali
in si spet novo srečno leto želeli!*

Novoletna voščila

*Očka in mamica, čujta voščilo,
ko z jutrom se novo je leto začelo
in staro se v noči je poslovilo!*

Lažnivec

(ARMENSKA PRAVLJICA)

Nekoč je živel cesar. Ta cesar je dal po vsej deželi razglasiti tole novico:

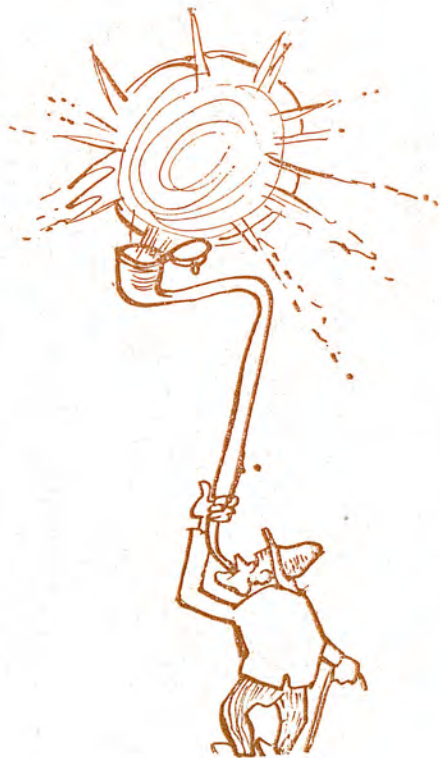
»Pol cesarstva dobi tisti, ki si bo izmislil tako laž, da mu bo cesar rekel: To je pa laž!«

Pa se zglasil pri cesarju pastir in pravi:

»Moj oče ima tako gorjačo, da z njo seže do neba in zvezde meša.«

»To pa res ni nič posebnega,« odvrne cesar. »Moj ded ima pipo. En konec si vtakne v usta, z drugim pa gre k soncu po ogenj.«

Pastir se je popraskal za ušesom in odšel.

Ilustr.: ROBERT HLAVATY

Prišel je k cesarju krojač.

»Ne zameri, cesar,« se je oglasil, »malo sem zakasnil. Včeraj je huda ura divjala in bliski so razparali nebo. Moral sem ga pošiti.«

»Lepa reč! Ampak pošil si ga bolj slabo: davi je spet deževalo.«

Tudi krojač je odšel praznih rok.

Pa je vstopil reven kmet z merico pod pazduho.

»Kaj bi rad?« ga je vprašal cesar osorno.

»Pri tebi imam v dobrem mero zlata, ponj sem prišel,« je odvrnil kmet.

»Ti da imaš pri meni v dobrem mero zlata! To je grda laž!«

»Če je laž, pa mi daj pol cesarstva!«

»Ne, ne, res je!« se je cesar izvijal.

»No, če je res, tedaj mi pa nasuj mero zlata, cesarstva itak ne maram!«

In cesar mu je moral nasuti mero zlata.

KAREL SIROK

Ilustr.: BOZO KOS

Polžek gre prezimovat

Zver je šla prezimovat:
jazbec zlezel je v jazbino,
medved krenil je v votlino,
polh je smuknil v duplo.

Polžek zre osuplo:
jesti nima,
piti nima,
in pred vrati je že zima.

V rosi polžek se umije,
v svojo hišico se skrije;
hišico zadela,
v hišici zaspi —
nič ga zima ne skrbi.

NEZA MAURER

Ilustr.: LEON KOPORC

Sneženi mož

»Glej, kako je bled možič!«
»Revež, najbrž mu je mraz,
saj stoji brez čevljev v snegu
do kolen že dober čas.«

Vročje vode, skoraj kropa
so prinesli za noge,
ga ogreli — pa odpadle
koj snežaku so pete.

Nedica ga potolaži:
»Nič ne joči, saj bo noč!
Jutri pa še eno nogo
ti napravimo v pomoč.«

PRAVLJICA

V razredu sedita Andrej in Janez v isti klopi. Od vseh svojih prijateljev pa ceni Andrej najbolj prav Janeza. Saj Janez to tudi zasluži, ker je zelo značajan, odkrit in delaven deček. Ima pa govorno napako, pa ga zato sošolci zelo zbadajo.

V glavnem odmoru so bili vsi dečki zbrani okoli peči. Pretresali so rezultate nedeljskih nogometnih tekem, razpravljali o filmih, o knjigah, o avtomobilih in še in še.

»Vččeeerrraaj seem biill pa v kkkinnu!« je dejal Janez.

»Jjjaaaz ttuudi!« ga je namenoma posnemal Vili.

Andreju, ki je takoj razumel, da se Vili norčuje iz Janezove govorne napake, je vsa kri hušknila v glavo. Vendar se je hitro zbral in rekel:

»Povedal vam bom pravljico. V Deveti deželi sta živela dva človeka. Prvi je bil normalno razvit, drugi tudi, le nos je imel zelo dolg in ukrivljen kakor orlovski kljun. No, in prvi, ki je bil normalno razvit, se je vedno smejal drugemu, pravza-

prav njegovemu ponesrečenemu nosu. In kaj mislite, kaj se je zgodilo potem?«

Dečki so molčali.

»Tudi prvemu je zrasel tak nos, le da je bil še mnogo daljši in še mnogo bolj ukrivljen.«

In dečki so še vedno molčali.

bine

ALOJZ GRADNIK

Uganka

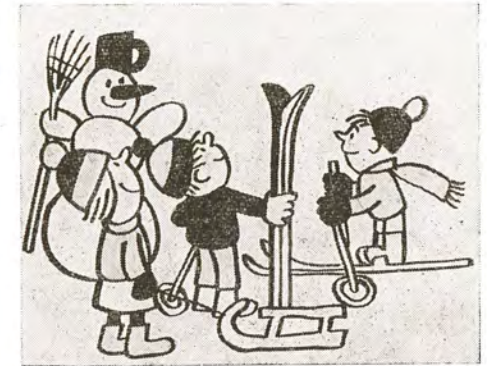
Priletele brez peroti
bele ptičke so z nebes
in posedle so ob poti
in na polja čez in čez,
in na smreke in orehe,

na kozolce in na strehe.
Ne pojó, ne žvrgolijo,
kar čepijo in molčijo,
samo sonca se bojé,
da jih jutri že ne sne.

Snežinke pojo

OTROCI SE NAS VESELIJO,
SAJ SANKE JIH ČAKAJO ŽE,
IN SMUČARJI MLADI DRČIJO
PO BELI PREPROGI Z GORE.

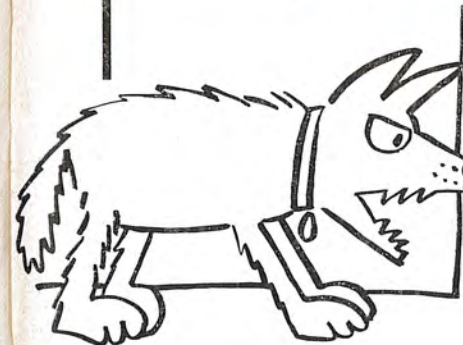
ZAPLEŠIMO SESTRICE BELE,
ZAKRIJMO SIVINO NEBA,
ZAPLEŠIMO LAHKE, VESELE
ČEZ HOSTE IN TIHA POLJA!

POBELIMO SMREČICAM VEJE,
ZABRIŠIMO STEZAM SLEDI,
RAZGRNIMO MEHKE ODEJE
ČEZ MESTA IN SKRITE VASI.

Ilustr.: BOŽO KOS

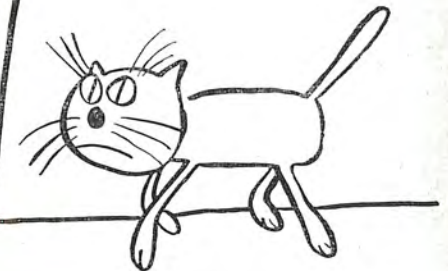
VOJAN ARHAR

MIŠI

KUŽA,
ZUŽA,
PASJA DLAKA,
MAČJE BRKE
JEZEN ČAKA,
MAČJE BRKE,
KOZO, REP:

MAČEK ŠEL JE NA POTEK
PO STARINSKI NAŠI MIŠI,
KJER ŽIVIJO SAME MIŠI,
MIŠI JE ZA KOŠA DVA,
HOP, PO NJEJ, JO ŽE IMA!

Ilustr.: KLAVDIJ PALČIČ

Pes in petelin

Pes in petelin sta bila dobra prijatelja. Nekoč sta šla na dolgo, dolgo potovanje. V gozdu ju je pa zajela noč. Obstala sta pred starim, votlim drevsom. Pes je zlezal v votlo deblo, petelin pa je zletel na vejo. Kmalu sta zaspala.

Proti jutru pa je petelin zakikirikal. Slišala ga je lisica. Takoj je prišla pod drevo. Kako rada bi dobila petelinčka! Pa je dejala zvito-repka: »Gospod petelinček, kako lep je vaš glas! Če stopite dol k meni, vas za to lepo pesem objamem in poljubim.« Petelinček je odgovoril: »Frav rad, teta lisica, pridem do vas. Samo pokličite prej vratarja tam spodaj, da mi odpre!«

Lisica je stopila do votline, ali — o groza! Sami dobro veste, kaj se je potem zgodilo.

MARICKA ZNIDARSIČ

MALA VESNA

Mala črnooka Vesna včasih prava je nadloga, žvižga, poje, se šopiri in nikogar nič ne uboga.

»Danes ne bom jedla juhe,« pri kosilu ves čas gode. Ko kosilo je pri kraju: »Ne bom brisala posode!

Teško imamo nalogo in ne vem, če jo bom znala.« Strmi v zvezek in razmišlja naša Vesna mala.

Ilustr.: KSENIJA PRUNK

ječ • dopisi naših šolarjev • do

VSEH MRTVIH DAN NA KOPRSKEM

Prejšnji mesec sem bil pri svojem stricu, ki stanuje v neki vasi blizu Kopra. Večkrat grem tja in tam imam tudi prijatelja Toneta.

Bil je ravno dan Vseh mrtvih in na pokopališču je bilo mnogo ljudi. Predlagal sem prijatelju, da bi šla na sprehod. Dan je bil zelo grd. Rosil je droben dež. V zraku je bilo čutiti vonj dišečih krizantem. Moj prijatelj Tone in jaz sva gledala naokrog. Kar pride proti nama mrtvaški voz s pogrebci in godbo.

Vprašal sem Toneta, kdo je ta, ki ga peljejo k večnemu počitku.

Bil je vaški junak. V času druge svetovne vojne je pregovoril Nemce, da niso požgali njegove domače vasi. Bil je med vaščani edini, ki je znal nemško. Pred dobrim mesecem je revež zbolel za rakom in predvčerajšnjim je v velikih mukah žalostno umrl, je povedal Tone.

»Glej, glej, pogrebni sprevod še ni končan, mislim, da je dolg vsaj dva kilometra,« sem se oglasil.

»Točno, Antek, prav imaš! Celo mnogo Koprčanov je prišlo na pogreb. Namesto njemu, so dali zlato kolajno njegovi ženi. Ah, oprosti! Pozabil sem ti tudi povedati, da je bilo pokojniku ime Janez Jelovšek, star pa je bil petinpetdeset let,« je povedal Tone.

Sla sva za sprevodom na pokopališče in obiskala grob moje prababice ter položila nanj najlepše krizanteme, nabrane na Tonetovem vrtu.

Antek Seražin

I. b razr. Enot. sred. š. pri Sv. Ivanu

V DEŽJU PO ČASOPIS

Bilo je pozno popoldne. Končala sem naloge. Zunaj je lilo kot iz škafe. Mislila sem, da bi bilo lepo hoditi po dežju, skakati čez luže in poslušati tiktakanje dežnih kapljic na dežnik.

Mama je prišla v sobo in me prosila: »Barbara, prosim pojdi v trafiko po časopis!« Sestrica Eva je takoj skočila k meni in začela sitnariiti, naj jo vzamem s seboj, češ da bo pridna, ubogljiva in se me stalno držala za roko. Malo sem se obotavljala, potem pa sem ji rekla naj se kar oble-

če. Oblekli sva si vsaka svoj dežni plašč, poveznili kapuco na glavo, vzeli dežnik in se napolili proti trgovinici, kjer prodajajo tobak, časopise in razne drobnarije. Se vedno je lilo, cesta je bila polna luž. Ljudje so hiteli mimo naju, mudilo se jim je. Vsak je imel dežnik: ženske pisanega ali svetlega, moški pa črnega. Moja sestra je kar na lepem vzkliknila: »Glej, glej, Barbara, zakaj ima oni gospod rožast dežnik? Kako je smešen!« Odgovorila sem ji: »Kaj hočeš, verjetno se mu je mudilo in ni našel drugega. V sili je tudi ta dober. Smešen je pa le!«

Stopali sva dalje. Naenkrat sem vzkliknila: »Poglej, kaj dela tisti revež!« Eva je pogledala v smer, v katero sem pokazala. Videla je moža, ki je buljil v zrak. Dež mu je silil v oči. Na telefonski žici je visel, kot bi padel z neba, star dežnik. Verjetno so ga tja zagnali dečki, ko so se vračali iz šole. Bil pa je tako visoko, da ga ni bilo moči doseči. Ubogi mož se je ves moker zatekel v bližnjo gostilno.

Prispeli sva v trgovino. Sestrica me je takoj prisilila: »Kupiš kaj?« Kupila sem zavojček raznobarnih sladkorčkov za Evo, ki se je končno odločila, kaj hoče. Pozdravili sva prodajalca in odšli.

Prišli sva domov preko luž in potočkov, mokri ko dva cucka, čeprav sva imeli dežnik.

Mama je vprašala: »Kje pa imaš časopis?«

Tedaj sem se spomnila, po kaj me je bila mama poslala. Pogledala sem jo in v zadregi dejala: »Na to sem pa čisto pozabila.«

Eva se je v kotičku hudomušno smejala in lizala sladkorčke. Jaz pa sem v zadregi zardela ko paradiznik.

Barbara Rosner

I. b razr. Enot. sred. š. pri Sv. Ivanu

MOJ DEDEK

Moj dedek živi v Gorici. Vsakokrat, ko ga obiščem, hoče vedeti, koliko sem zrasel. Moram se nasloniti na steno in stati ravno. Položi mi črtalo na glavo, s svinčnikom pa naredi na steno črtico in nato mi reče: »Spet si se potegnill!«

Tomaž Simčič

uč. II. razr. osnov. š. v ul. sv. Frančiška

DRAGI GALEB

Trst, 26. novembra 1965

Hođim v drugi razred in se zelo rad učim. Imam dobro in pridno učiteljico, ki nas lepo uči pisanja, branja, računanja in še mnogo drugih stvari. Grem zelo rad v šolo in tudi doma rad pišem naloge ter berem knjige, Galeba in druge časopise. Letos sem nastopil tudi v Slovenskem gledališču v Trstu. V otroški igri »Janko in Metka« sem igral vlogo zajčka. Pri tej igri nastopa okrog dvajset otrok, ki so palčki, zajčki in lisica. To je zelo zanimivo in zabavno, čeprav se včasih pripeti tudi kakšna nezgoda. Zadnjič sem na primer med predstavo skoraj zgubil hlače na odru, ker sem pozabil naramnice.

Lepo Te pozdravljam! Franko Perko
uč. II. razr. osnov. š. v ul. sv. Frančiška

ZGODBA O ZAJČKU, KI NI UBOGAL MAMICE

Živela je družina zajcev. Imela je mama zajka štiri mladiče. Eden od teh pa je bil zelo neubogljiv. Nekega dne, ko je mama zajka šla v goščavo, je pred odhodom skrbno priporočila svojim mladičem, naj ne gredo od doma. Neubogljivec pa je ni ubogal, zapustil je gnezdo in se napotil v gozd. Ko se je potepal po gozdu, ga je zavohal volk. Volk se je skrtil za grm in hop! — zajčka ni bilo več.

Ko se je vrnila mama zajka domov, je preštela mladiče. Enega ni bilo. Iskala in klicala ga je, a zaman. Zajčka ni bilo več. Ker ni ubogal mamice, je končal v volčjem trebuhu.
Sonja Roncelli
uč. II. razr. osnov. š. v ul. sv. Frančiška

PET MINUT PRED OSMO

Prve dni meseca oktobra se je zopet začela šola in zjutraj moram vsak dan vstajati ob sedmi uri. Ko vstanem, se počasi umijem, oblečem, pripravim šolsko torbico in nato zajtrkujem.

Lansko leto pa se mi je pripetilo nekaj zelo neprijetnega. Nekega jutra je mama odšla zelo zgodaj v Sežano k babici. Ker mame ni bilo doma, sem seveda zaspala. Zbudila me je sestra, ko je manjkalo pet minut do osmih. Hitro sem se oblekla, stekla v kopalnico in si v naglici umila samo roke in obraz. V kuhinji sem hitro popila kavo, se počesala, vzela torbo in stekla iz hiše. Ko sem bila že blizu šole, sem se spomnila, da nisem vzela s seboj predpasnika. Zdirjala sem domov, kot da bi mi gorelo za petami. Ker sem tako naglo tekla, sem se zaletela v neko gospo.

Gospa me je seveda nahrulila, meni se je pa tako mudilo, da ji nisem rekla: »Oprostite!«

Ko sem vsa zasopla pritekla do vrtnih vrat, sem zapazila da so vrata zaprta. Nekaj časa sem premišljevala kaj naj napravim, naposled pa sem postavila torbo na zid, zlezla preko zidu, pograbila torbo in zdirjala v hišo. Poiskala sem predpasnik, ga oblekla in stekla v kuhinjo. Našla sem na mizi še neko knjigo, jo pograbila in vrgla v torbo, a pri tem razbila kozarec, poln mleka. Bilo je že pozno in pouk je že zdavnaj začel. Iskala sem ključke vrtnih vrat, a ker jih nisem našla, sem zopet zlezla preko vrtnega zidu. Zdirjala sem proti šoli s tako naglico, da sem medpotoma zgubila čevelj. K sreči sem čevelj takoj našla, ga obula in v teku nadaljevala pot proti šoli. Ko sem dospela v razred, je bila ura že devet. Učiteljica me je seveda vprašala, zakaj sem prišla v šolo tako pozno. Odkritosrčno sem povedala, da sem se zbudila zelo pozno. Tudi v šoli mi je šlo tistega dne vse narobe.

Od takrat vstajam vedno o pravem času in pazim, da ne pridem v šolo prepozno.

Petrica Rauber
uč. V. razr. osnov. šole na Opčinah

Listje odpada

Brecelj Marina, učenka I. r. os. š. Barkovlje

MOJE IGRAČE

Doma imam polno sobo igrač. V sobi imam telefon. Drugi telefon pa je nape-ljan v drugo sobo. Igram se z bratcem. Ze-lo rada se igram s punčko. Navijam ji lase in jo češem. Moji punčki je ime Sej-la. Imam še druge punčke, a Sejlo imam najraje.

Sonja Stavar
uč. II. razr. osnov. š. v ul. sv. Frančiška

Iz Slovenije je uredništvo Galeba prejelo dve pismi, ki ju danes objavljamo.

DRAGI UREDNIK!

Zelo rada bi si dopisovala z mladino iz vaših krajev. Stara sem 15 let in živim v Jugoslaviji. Pišite mi lahko v angleščini, slovenščini ali pa tudi v srbohrvaščini. Ne-kaj razumem tudi češki jezik, vendar bi

na pisma odgovarjala v rodnem jeziku. Ze-lo me zanimajo tuja mesta, zato Vas lepo prosim, če mi lahko pošljete razglednice iz Vaših krajev. Zbiram tudi znamke. Ve-seli me ples in sploh vse, kar je mladini primerno.

Dragi urednik, lepo Vas prosim, da bi objavili moje pismo, in se Vam za uslugo najlepše zahvaljujem.

Irena Rozman
Smarca 34 - Kamnik — Jugoslavija

DRAGI UREDNIK!

Rad bi si dopisoval z učenci iz Vaših krajev in z njimi zamenjaval znamke. Pi-šejo naj na naslov:
Peter Brdnik
Pungert 18 - Skofja Loka — Jugoslavija

Uredništvo Galeba poziva vse naše mlade dopisnike in naročnike, da ustrezajo proš-nji Irene in Petra in jima čimprej odgo-vore na njuni pismi!

glave ■ za bistre glave ■ za bistre glave ■ za

BESEDNE ZVEZE

K navedenim besedam pripiši eno od spodnjih besed, ki imajo z njimi miselno zvezo. Začetne črke pripisanih besed povedo neko voščilo.

MORJE —
ŠKARJE —
RAJ —
VODA —
IGLA —
VID —
OBRAZ —
PLUG —

GORA —
CERKEV —
PREDIVO —
ŠTEVILO —
NOC —
KOLO —
OKLEP —
VULKAN —

DREVO —
OGENJ —
NEVIHTA —
RADIO —
PARA —
MUMIJA —
SKOF —

Nit, lan, Eva, nos, tema, vrh, soline, list, birma, ednina, rak, čoln, os, želva, antena, orgle, Etna, oko, Egipt, grom, orač, lokomotiva, iskra.

MAGIČNI KVADRAT

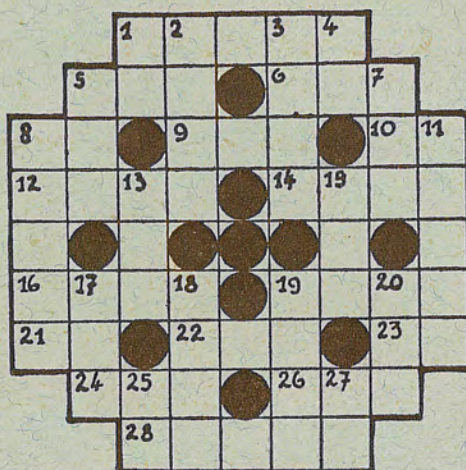
Navpično in vodoravno: 1. ga po-trebujemo pri najetju posojila, 2. člo-vek, 3. prebivalec Reke, 4. obrežje, 5. umetna vodna struga.

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. ime slovenskega pesnika, 5. ptica, 6. kesanje, 8. osebni zaimek, 9. glas, 10. števnik, 12. del obraza, 14. gradbeni material, 16. moško ime, 19. najmanjši del snovi, 21. nikalnica, 22. bolečina, 23. predlog, 24. odposlanec, 26. del sobe, 28. gorsko višavje v Aziji.

Navpično: 1. pomožni glagol, 2. enaka, 3. jih ima vsaka hiša, 4. nikalnica, 5. jesih, 8. mesto v Piemontu, 7. sanje, 11. pravilo, tudi naslov stare italijanske opere, 13. ga ima voda, zrak, elektrika, 15. z njim pokrijemo mizo, 17. otok v Jadranskem morju, 18. krogla, 19. ženski glasovi, 20. oseb. zaimek žen. spola, 25. vrsta pesnitve, 27. kratica za lastnoročno.

Rešitve ugank pošljite uredništvu Galeba, Opčine pri Trstu, Opicina, Trieste najkasneje do 12. januarja 1966. Trije izžrebani reševalci bodo nagrajeni

REŠITVE UGANK IZ 2. ŠTEVILKE

1. KRIŽANKA: Vodoravno: 1. moder, 5. kis, 6. lak, 8. te, 9. tla, 10. Ob, 12. osli, 14. nota, 16. Olga, 19. malo, 21. le, 22. Lea, 23. in, 24. sam, 26. som, 28. karte.

Navpično: 1. mi, 2. osti, 3. elan, 4. Ra, 5. kes, 7. kot, 8. topol, 11. baron, 13. log, 15. osa, 17. les, 18. Alma, 19. mast, 20. lim, 25. ak, 27. OE.

2. UGANKE: 1. kokoš, 2. žaga, 3. krava.

3. PREMENE ČRK: mačka - maska, slana - slina, kazen - kamen, vreča - vroča, Milka - Minka, robat - rogat, možje - morje, vroča - vreča, lopar - logar, trapa - tropa, tožba - torba, pevka - pečka, preča - priča, kolar - kočar.

Spremenjene črke dajo ime in priimek pesnika Simona Gregorčiča.

4. POSETNICI: Karel Ran je lekarnar, Zdravko Zibon pa je zobozdravnik.

REŠITVE SO POSLALI: Sergij Umek iz BARKOVELJ; Suzana Grgič iz BAZOVICE; Miran Pečenik in Milojka Močnik uč. osnov. šole v ul. DONADONI; Lučka Pečar, dijakinja Enot. sred. šole na OPCINAH; Milič Čuhajla s PROSEKA; Vesna Guštin in Nevenka Guštin z REPENTABRA; Anjela Vovtovec iz ROJANA; Ingrid Kalan, dijakinja Enot. sred. šole pri SV. JAKOBU; Lorena Skrdla, Nataša Rauber, Luciana Sosč, Vesna Jurman, Tatjana Sancin, Stojan Kuret in Pavel Ceh od SV. JAKOBA; Nevo Bizjak, Žarko Budin, Božina Gruden, Jadrana Budin, Zdenka Kante, Miranda Doljak, Sonja Pavlina, Marjetica Škrk, Milan Gruden in Nadja Auber iz SALEZA; Nada Simoneti iz ZGONIKA.

IZZREBANI SO BILI: Nada Simoneti, uč. IV. r. osnov. šole v Zgoniku, Gabrijela Milič, uč. V. razr. osnov. šole na Proseku in Stojan Kuret, uč. IV. razr. osnov. šole pri Sv. Jakobu.

CENA 100.- LIR